

at Anlægget vil være en Fordel for Statsbanerne, der ville faa en forøget Indtægt, og det vil være en meget stor Fordel for Beboerne derovre. Der siges jo, og det er desværre sandt, at det er daarlige Tider for Landbruget, og jeg synes derfor, at naar Forholdene stille sig som her, er det et berettiget Krav, som Beboerne fremsætte, og at Statsmagten har en Pligt til at efterkomme det, naar det maa antages, at den Tjeneste, som de forlange af Staten, vil medføre en større Indtægt for den. Jeg haaber da, at den Velvilje, som har vist sig fra Finansudvalgets og fra Tingets ærede Medlemmers Side, ogsaa maa føre til, at den ærede Indenrigsminister føler sig overbevist, saa at vi kunne faa Forslaget vedtaget og Sagen endelig bragt i Orden og dermed blive fri for de stadige og evindelig gentagne Andragender herom. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale Forslaget til Tingets Velvilje.

Oscar Hansen: Ændringsforslaget Nr. 26, Betænkningens Nr. 55, angaar Fornyelse af Sandstenspiller og Jærnstakit ved Indkørselen til Sorgenfri Slot. Det er i Anledning af dette Ændringsforslag, at jeg gerne vil have Lejlighed til at stille et Par almindelige Spørgsmaal til den højtærede Minister, vedrørende Restaureringen af vore monumentale Bygninger. Den Maade, hvorpaa disse almindelige Spørgsmaal blive besvarede, kunde maaske faa nogen Indflydelse paa de enkelte Medlemmers Stilling til Restaureringsudgifterne i det hele. Der findes næppe noget Land i Europa, hvor Befolkningens Interesse for de historiske Mindesmærker er i den Grad levende som her i Danmark. For en meget stor Del kan det vistnok føres tilbage til den lidet bureaukratiske Maade, hvorpaa Direktionen paa Oldnordisk Museum og Direktionen for de historiske Mindesmærkers Bevarelse har forstaaet at stille sig til Befolkningen. En Kendsgerning er det i hvert Tilfælde, at, saa snart man fra Oldnordisk Museum eller fra den nævnte Direktions Side opfordrer en Mand paa Landet til at fredlyse en Plet, hvor der er en gammel Gravplads eller lignende Levning, sker det næsten altid. Beboerne gøre det med Glæde, og de gøre det ikke alene paa Opfordring, men naar de ved Tørveskår, Pløjning eller lignende støde paa Fortidsminder, ere de alle ivrige for at melde dette til Museernes Bestyrelser, for at disse Fortidsminder kunne blive bevarede. Der er ikke en gammel Figur i en Kirke, der er ikke en gammel Kirke-

portal eller et Kirkevindue, undtagen man søger at beskærme dem, bringe dem i Ly, nedtage dem fuldstændig, saafremt der er Tale om Ombygning eller Restaurering. Kun paa et eneste Omraade synes det, som om denne Interesse for vore historiske Mindesmærker glipper, og det er ved vore monumentale Bygninger. Saa snart vi komme til vore Slotte, synes den historiske Forstaaelse fuldstændig at mangle. Som det er omtalt her i Dag af det ærede Medlem for Odense Amts. 1ste Valgkreds (Scavenius), maa man jo desværre sige, at Rosenborg Slot er blevet vandaliseret, at Kronborg Slot er blevet ødelagt. Jeg tænker derved paa den arkæologiske Side af Sagen. Man maa ved enhver Restaurering af en monumental Bygning holde sig to Momenter for Øje. Det ene er det konstruktive, det haandværksmæssige. Der er ingen Tvivl om, at de Penge, som ogsaa dette Ting har været med til at bevilge til Restaureringen af de nævnte Slotte, særlig Kronborg, ere udmærket godt anvendte, naar vi tage Hensyn til det haandværksmæssige; naar vi se det Arbejde, der er gjort, er det ganske sikkert saa solidt, at Slottet med det kan staa endnu i lange, lange Tider. Men den anden Side med Hensyn til Restaureringen af historiske Mindesmærker vedrører den arkæologiske, den historiske, kunstneriske Side, og det er unægtig med Sorg, at Befolkningen i senere Tider har set denne Side fuldstændig forsømt. Det lader til, at den Bygmester, der har haft med disse Slottes Restaurering at gøre, der i det hele taget har behandlet vor Renaissanceperiode, i Virkeligheden har manglet Blik for den arkæologiske Opgaves Udnyttelse. Den Sorg, med hvilken Befolkningen har set paa den Maade, hvorpaa man har ødelagt Slottene, har jo for nylig fundet sit Udtryk i „Berlingske Tidende“, hvor en saa anset Mand som Arkitekt Martin Borch i meget skarpe Udtryk tager til Ord mod Fremgangsmaaden. Jeg skal ikke her citere nærmere Hr. Borchs Artikel. Han hævder meget bestemt, at Rosenborg Slot er blevet restaureret efter „ganske forfejlede Grundsatninger og paa en Maade, der kun røber liden Forstaaelse af eller Pietet for det gamle ... Hvor utroligt det end lyder, nedhuggedes ved denne Lejlighed saa godt, som alle Slottets Sandstensforsiringer, Rub og Stub, saa det, der er levnet af det oprindelige, er for intet at regne, og Fornyelsen af de nedbrudte Dele udførtes derefter i en helt anden og daarligere Stenart.“ Arkitekt Borch skriver videre, at „det er ikke for meget